

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2020/873,

24. juuni 2020,

millega muudetakse määrusi (EL) nr 575/2013 ja (EL) 2019/876 seoses teatavate kohandustega COVID-19 pandeemia reageerimiseks

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpannga arvamust ⁽¹⁾,võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 ⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2013/36/EL ⁽⁵⁾ on liidus tegutsevatele krediitiasutustele ja investeerimisühingutele (edaspidi „finantsinstitutsioonid“) kehtestatud usaldatavusnõuete õigusraamistik. Pärast 2007.–2008. aastal puhkenud finantskriisi ja suure osas Baseli pangajärelevalve komitee (edaspidi „Baseli komitee“) poolt 2010. aastal kokku lepitud rahvusvaheliste standardite ehk Basel III raamistiku põhjal vastu võetud usaldatavusnõuete õigusraamistik on aidanud suurendada liidus tegutsevate finantsinstitutsioonide vastupanuvõimet ning valmistada neid paremini ette võimalike raskustega, sealhulgas võimalikest tulevastest kriisidest põhjustatud raskustega toimetulekuks.
- (2) Määrust (EL) nr 575/2013 on pärast selle jõustumist korduvalt muudetud, et kõrvaldada usaldatavusnõuete õigusraamistiku allesjäänud puudused ja viia lõpule mõningate ülemaailmse finantsteenuste reformi seni realiseerimata elementide rakendamine, mis on olulised finantsinstitutsioonide vastupanuvõime tagamiseks. Nende muudatuste seas on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/2395, ⁽⁶⁾ millega kehtestati rahvusvahelisele finantsaruandlusstandardile nr 9 Finantsinstrumendid (IFRS 9) ülemineku kord määruses (EL) nr 575/2013, et leevendada IFRS 9 rakendamise mõju omavahenditele. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/630 ⁽⁷⁾ kehtestati määruses (EL) nr 575/2013 viivisnõuete kahju miinimumkatte nõue (nn usaldatavusjärelvalve kaitsemehhanism).

⁽¹⁾ ELT C 180, 29.5.2020, lk 4.

⁽²⁾ 10. juuni 2020. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 18. juuni 2020. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 24. juuni 2020. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2395, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses üleminekukorraga, et leevendada rahvusvahelise finantsaruandlusstandardi (IFRS) 9 kasutuselevõtu mõju omavahenditele ja seoses üleminekukorraga, mis käsitleb riskide kontsentreerumise sätete kohaldamist üksikõik millise liikmesriigi omavääringus nomineeritud teatavatele avaliku sektori suhtes võetavatele riskipositsioonidele (ELT L 345, 27.12.2017, lk 27).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/630, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses viivisnõuete kahju miinimumkattega (ELT L 111, 25.4.2019, lk 4).

- (3) Peale selle lisati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/876 ⁽⁸⁾ määrusesse (EL) nr 575/2013 mõned Basel III raamistiku viimased elemendid. Nende elementide seas on muu hulgas finantsvõimenduse määra ja finantsvõimenduse määra puhvri uued määratlused, mis kumbki ei lase finantsinstitutsioonidel finantsvõimendust liigselt suurendada, samuti sätted teatavate tarkvaraga seotud varade soodsama usaldatavusnõuete kohase käsitluse kohta ning pensionide või palkadega tagatud teatavate laenude soodsam käsitlus, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEdele) antavate laenude muudetud toetuskoefitsient (edaspidi „VKE toetuskoefitsient“) ning krediidiriski omavahendite uued nõuded selliste üksuste vastu olevate nõuete puhul, mis käitavad või rahastavad füüsilisi struktuure või rajatise, süsteeme ja võrke, mis pakuvad või toetavad olulisi avalikke teenuseid (edaspidi „taristu toetuskoefitsient“).
- (4) COVID-19 pandeemia põhjustatud rängal majandusšokil ja erakorralistel viiruse tõkestamise meetmetel on olnud majandusele kaugeleulatuv mõju. Kui ettevõtete probleemid on seotud tarneahelate katkemise, ajutiste sulgemiste ja vähenenud nõudlusega, seisavad kodumajapidamised silmitsi töötuse ja sissetulekute langusega. Liidu ja liikmesriikide ametiasutused on võtnud otsustavaid meetmeid, et aidata kodumajapidamistel ja maksejõulistel ettevõtetel toime tulla majandustegevuse tõsise, kuid ajutise aeglustumisega ja sellest tuleneva likviidsuspudajäädaga.
- (5) Finantsinstitutsioonidel on majanduse taastamisel keskne roll. Samas aga mõjutab tõenäoliselt ka neid halvenev majandusolukord. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010 ⁽⁹⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve) (EBA), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010 ⁽¹⁰⁾ asutatud Euroopa järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (ESMA) ja pädevad asutused on teinud finantsinstitutsioonidele ajutisi järeleandmisi kapitali, likviidsuse ja tegevusnõuete osas, et finantsinstitutsioonid saaksid vaatamata keerulisemale majanduskeskkonnale jätkuvalt täita oma rolli reaalmajanduse rahastamisel. Elukõige komisjon, Euroopa Keskpang ja EBA on selgitanud, kuidas kohaldada määruses (EL) nr 575/2013 juba sätestatud paindlikkust, andes COVID-19 puhanguga seoses välja tõlgendusi ja suuniseid usaldatavusraamistiku kohaldamise kohta. Sellised suunised hõlmavad komisjoni 28. aprilli 2020. aasta tõlgendavat teatist, milles käsitletakse arvestus- ja usaldatavusraamistiku kohaldamist ELis pangalaenu andmise edendamiseks – Ettevõtjate ja kodumajapidamiste toetamine COVID-19 puhangu ajal. Vastusena COVID-19 pandeemiale on Baseli komitee lubanud ka teatavat paindlikkust rahvusvaheliste standardite kohaldamisel.
- (6) On oluline, et finantsinstitutsioonid kasutaksid oma kapitali seal, kus seda on kõige enam vaja, ning et nende tegevust toetaks liidu õigusraamistik, tagades samas, et finantsinstitutsioonid järgiksid oma tegevuses usaldatavusnõudeid. Lisaks kehtivate nõuetega juba võimaldatud paindlikkusele tagaksid määruste (EL) nr 575/2013 ja (EL) 2019/876 sihipärased muudatused usaldatavusnõuete õigusraamistiku sujuva koostoime COVID-19 pandeemiaga seoses võetud eri meetmetega.
- (7) COVID-19 pandeemia erakorralised asjaolud ja enneolematud probleemid nõuavad viivitamatut tegutsemist tagamaks, et finantsinstitutsioonid oleksid võimelised suunama rahalisi vahendeid tõhusalt ettevõtetesse ja kodumajapidamistesse ning et leevendada COVID-19 pandeemia põhjustatud majandussokki.
- (8) COVID-19 pandeemia kontekstis riikide valitsuste või muude selliste avaliku sektori asutuste poolt antud garantiid, mida määruse (EL) nr 575/2013 III osas sätestatud krediidiriski maandamise standardmeetodi kohaselt peetakse võrdväärset krediidivõimeliseks, on riskimaandamise mõju poolest võrreldavad garantiidega, mille annavad ametlikud ekspordikrediidiasutused, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 47c. Seepärast on põhjendatud viia nende viivisnõuete miinimumkatte nõuded, millel on riikide valitsuste või muude avaliku sektori asutuste garantii, vastavusse nende viivisnõuete miinimumkatte nõuetega, millel on ametlike ekspordikrediidiasutuste garantii.

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/876, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsvõimenduse määra, stabiilse netorahastamise kordaja, omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete, vastaspoole krediidiriski, tururiski, kesketes vastaspooltes olevate positsioonide, ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates olevate riskipositsioonide, riskide kontsentreerumise, aruandlus- ja avalikustamisinõuetega ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 150, 7.6.2019, lk 1).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

- (9) COVID-19 pandeemia käigus on ilmnunud, et kriisiolukorras võib osutada oluliseks võimalus jätta teatavad nõuded keskpankade vastu ajutiselt finantsinstitutsiooni koguriskipositsiooni näitaja arvutamisest välja, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 429a määrusega (EL) 2019/876 muudetud sõnastuses. Kaalutusõigust selliste nõuete väljajätmiseks hakatakse aga kohaldama alles 28. juunist 2021. Seetõttu ei oleks pädevatel asutustel võimalik enne nimetatud kuupäeva seda võimalust kasutada, et tegeleda keskpankade vastu olevate nõuete suurenemisega, mis leiab eeldatavasti aset rahapoliitika meetmete tulemusel, mida kasutatakse COVID-19 pandeemia majandusliku mõju leevendamiseks. Peale selle tundub, et sellise võimaluse tulemuslikkust pärsib ajutise väljajätmise korral tasakaalustamise eesmärgil toimuva ümberkalibreerimise vähesem paindlikkus, mis piiraks finantsinstitutsioonide võimet suurendada kriisiolukorras nõudeid keskpankade vastu. See võiks kokkuvõttes sundida finantsinstitutsioone vähendama kodumajapidamistele ja ettevõtjatele laenu andmist. Seega, et vältida tasakaalustava ümberkalibreerimise soovimatuid tagajärgi ja tagada kõnealuse väljajätmise tulemuslikkus võimalike tulevaste šokkide ja kriiside korral, tuleks ümberkalibreerimise korda muuta. Lisaks tuleks selleks, et tagada nimetatud kaalutusõiguse kasutamise võimalus praeguse COVID-19 pandeemia ajal, võimaldada keskpankade vastu olevate teatavate nõuete ajutist väljajätmist juba enne määruse (EL) nr 575/2013 artikli 92 lõike 1 punktis d sätestatud finantsvõimenduse määra nõude kohaldamise algust 28. juunil 2021. Kuni määrusega (EL) 2019/876 kehtestatud finantsvõimenduse määra arvutamist käsitlevate muudetud sätete kohaldamiseni tuleks artiklit 429a jätkuvalt kohaldada sellises sõnastuses, mis viidi sisse komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2015/62⁽¹⁾.
- (10) 2017. aastal vaatas Baseli komitee läbi finantsvõimenduse määra riskipositsiooni väärtuse arvutamise tavapärastel tingimustel toimuvate arveldusootel ostu- ja müügitehingute puhul, et tagada tehingutega olemuslikult kaasneva finantsvõimenduse nõuetekohane kajastamine nende tehingute käsitlemisel ning et võimalikud raamatupidamislikud erinevused ei mõjutaks võrreldavate positsioonidega finantsinstitutsioonide arvutuskäike. Liidus kehtestati läbivaatamise tulemus määrusega (EL) 2019/876. Nimetatud soodsamat kohtlemist hakatakse aga kohaldama alates 28. juunist 2021. Kuna parendatud arvutuskäik kajastaks tehingu tegelikku finantsvõimendust asjakohasemalt ning suurendaks samal ajal finantsinstitutsiooni COVID-19 pandeemia kontekstis laenuandmis- ja kahjumikatmisvõimet, peaks finantsinstitutsioonil olema võimalus kohaldada parendatud arvutuskäiku ajutiselt juba enne, kui määrusega (EL) 2019/876 kehtestatud säte muutub kohaldatavaks kõigi liidu finantsinstitutsioonide suhtes.
- (11) Paljudele liidus tegutsevatele finantsinstitutsioonidele kohaldub alates 1. jaanuarist 2018 IFRS 9. Kooskõlas Baseli komitee vastu võetud rahvusvaheliste standarditega lisati määrusega (EL) 2017/2395 määrusesse (EL) nr 575/2013 üleminekukord, et leevendada võimalikku olulist negatiivset mõju finantsinstitutsioonide esimese taseme põhiomavahenditele, mis tuleneb IFRS 9 kohasest eeldatava krediidikahjumi arvestusest.
- (12) Standardi IFRS 9 kohaldamine COVID-19 pandeemia põhjustatud majanduslanguse ajal võib tuua kaasa eeldatava krediidikahjumi eraldiste järsu ja olulise suurenemise, kuna paljude riskipositsioonide puhul võib olla vaja arvutada finantsinstrumendi kehtivusaja jooksul eeldatav kahjum. Baseli komitee, EBA ja ESMA on selgitanud, et finantsinstitutsioonidelt oodatakse, et nad ei kohaldaks sellises eriolukorras nagu COVID-19 pandeemia mehaaniliselt oma olemasolevaid eeldatava krediidikahjumi arvutamise meetodeid, vaid kasutaksid selle asemel IFRS 9-le omast paindlikkust, näiteks selleks et võtta asjakohaselt arvesse pikaajalisi majandussuundumusi. Baseli komitee leppis 3. aprillil 2020 kokku suurema paindlikkuse võimaldamiseks IFRS 9 mõju sujundamiseks mõeldud üleminekukorra rakendamisel. Et piirata regulatiivse kapitali võimalikku volatiilsust, mis võib tekkida, kui COVID-19 pandeemia tõttu tuleb oluliselt suurendada eeldatava krediidikahjumi eraldisi, on vaja laiendada üleminekukorra kohaldamist ka liidu õiguses.
- (13) Et leevendada eeldatava krediidikahjumi eraldiste järsu suurenemise võimalikku mõju finantsinstitutsioonide suutlikkusele anda klientidele laenu ajal, mil seda on kõige rohkem vaja, tuleks üleminekukorda pikendada kahe aasta võrra ning finantsinstitutsioonidel peaks olema lubatud täielikult lisada oma esimese taseme põhiomavahenditele eeldatava krediidikahjumi uute eraldiste suurenemine, mida nad 2020. ja 2021. aastal kajastavad oma finantsvarade puhul, mille väärtus ei ole krediidiriski tõttu langenud. Need muudatused leevendaksid täiendavalt COVID-19 pandeemia mõju seoses finantsinstitutsioonide eraldiste võimaliku IFRS 9-st tuleneva suurenemisega, säilitades samas eeldatava krediidikahjumi summade suhtes enne COVID-19 pandeemiat kehtestatud üleminekukorra.

⁽¹⁾ Komisjoni 10. oktoobri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/62, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsvõimenduse määruga (ELT L 11, 17.1.2015, lk 37).

- (14) Finantsinstitutsioonil, kes on varem otsustanud üleminekukorda rakendada või mitte rakendada, peaks olema võimalus seda otsust uuel ülemineku perioodil igal ajal muuta, kui tal on selleks eelnev luba pädevalt asutuselt. Pädev asutus peaks tagama, et selline muutmine ei oleks motiveeritud õigusliku arbitraaži kaalutlustest. Seejärel ja pädeva asutuse eelneval loal peaks finantsinstitutsioonil olema võimalus otsustada üleminekukorra rakendamine lõpetada.
- (15) COVID-19 pandeemia erakordset mõju täheldatakse ka finantsturgude äärmusliku volatiilsusena, mis koos ebakindlusega suurendavad valitsemissektori võla tootlust, mis omakorda kasvatab realiseerimata kahjumit finantsinstitutsioonidele kuuluvalt valitsemissektori võlalt. Selleks et leevendada COVID-19 pandeemia ajal keskvalitsuse võla turgude volatiilsuse märkimisväärset negatiivset mõju finantsinstitutsioonide regulatiivsele kapitalile ja seega finantsinstitutsioonide võimele anda klientidele laene, tuleks taastada ajutine usaldatavusfilter, mis seda mõju neutraliseeriks.
- (16) Finantsinstitutsioonidelt nõutakse oma sisemudelite igapäevast järeldestimist, et hinnata, kas mudelid tekitavad piisavalt kapitalinõudeid kauplemisportfelli kahjumi katmiseks. Järeldestimise nõude täitmata jätmiste (s.o ületamiste) korral kohaldatakse juhul, kui neid on rohkem kui teatav arv aastas, sisemudelite abil arvutatavatele tururiski omavahendite nõuetele täiendavat kvantitatiivset kordajat. Järeldestimise nõue on sellisel COVID-19 pandeemiast põhjustatud äärmusliku volatiilsuse perioodil väga protsükliline. Kriisi tagajärjel on sisemudelite suhtes kohaldatav tururiski kvantitatiivne kordaja oluliselt suurenenud. Kuigi Basel III tururiski käsitlev raamistik võimaldab pädevatel asutustel selliseid erakorralisi sündmusi tururiski sisemudelites leevendada, ei ole selline järelevalvealane kaalutusõigus määruse (EL) nr 575/2013 alusel täielikult olemas. Seepärast tuleks anda pädevatele asutustele täiendav paindlikkus leevendada COVID-19 pandeemia ajal täheldatud äärmusliku turuvolatiilsuse negatiivset mõju, et välistada sellised 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2021 toimunud ületamised, mis ei tulene sisemudelite puudustest. COVID-19 pandeemiast saadud kogemustele tuginedes peaks komisjon hindama, kas sellist paindlikkust tuleks võimaldada ka äärmusliku turuvolatiilsuse episoodide korral tulevikus.
- (17) 2020. aasta märtsis vaatas keskpankade presidentide ja järelevalveasutuste juhtide rühm läbi Basel III raamistiku viimaste elementide rakendamise ajakava. Ehkki enamik nimetatud elementidest ootab veel liidu õigusesse ülevõtmist, on globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate finantsvõimenduse määra puhvri nõue määrusega (EL) 2019/876 kehtestatud muudatuste näol juba üle võetud. Seepärast ja eesmärgiga tagada liidus asutatud finantsinstitutsioonidele, kes tegutsevad ka väljaspool liitu, rahvusvahelisel tasandil võrdsed tingimused, tuleks nimetatud määruuses sätestatud finantsvõimenduse määra puhvri nõude kohaldamise kuupäev lükata ühe aasta võrra edasi 1. jaanuarile 2023. Kui finantsvõimenduse määra puhvri nõude kohaldamine lükatakse edasi, ei kaasneks edasilükkamise perioodil selle nõude täitmata jätmisega direktiivi 2013/36/EL artiklis 141c sätestatud tagajärgi ega kohaldataks sellega seoses kõnealuse direktiivi artiklis 141b sätestatud väljamaksete piiranguid.
- (18) Seoses laenudega, mida krediidasutused annavad pensionäridele või tähtajatu lepinguga töötajatele laenuvõtja pensioni või palga kõnealusele krediidasutusele osalise tingimusteta ülekandmise vastu, muudeti määrusega (EL) 2019/876 määruse (EL) nr 575/2013 artiklit 123, et selliseid laene oleks võimalik käsitleda soodsamalt. Sellise käsitluse kohaldamine COVID-19 pandeemia kontekstis motiveeriks krediidasutusi suurendama laenuandmist töötajatele ja pensionäridele. Seetõttu on vaja kehtestada sellele sättele varasem kohaldamiskuupäev, et krediidasutused saaksid seda juba kasutada COVID-19 pandeemia ajal.
- (19) Kuna VKE toetuskoefitsient ja taristu toetuskoefitsient võimaldavad käsitleda VKEde ja taristutega seotud teatavaid riskipositsioone soodsamalt, motiveeriks nende kohaldamine COVID-19 pandeemia kontekstis finantsinstitutsioone suurendama hädavajalike laenude andmist. Seetõttu on vaja kehtestada mõlemale toetuskoefitsiendile varasem kohaldamiskuupäev, et finantsinstitutsioonid saaksid neid juba kasutada COVID-19 pandeemia ajal.
- (20) Teatavate tarkvaraga seotud varade usaldatavusnõudeid muudeti määrusega (EL) 2019/876, et toetada üleminekut digitaalsemale pangandussektorile. Seoses digiteenuste kiirendatud kasutuselevõetuga, mis on tulenenud COVID-19 pandeemia vastu võitlemiseks vastu võetud riiklikest meetmetest, tuleks nende muudatuste kohaldamise kuupäev tuua varasemaks.

- (21) COVID-19 pandeemia tagajärgedega võitlemise meetmete toetamiseks võib tekkida vajadus tagada riiklik rahastamine teise liikmesriigi omavääringus nomineeritud riigivõlakirjade emissioonina. Selleks et vältida ebavajalikke piiranguid sellistesse võlakirjadesse investeerivatele finantsinstitutsioonidele, on asjakohane taaskehtestada keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul, mis on nomineeritud mõne teise liikmesriigi omavääringus, üleminekukord selliste nõuete käsitlemiseks krediidiriski raamistikus, ning pikendada üleminekukorda selliste nõuete käsitlemiseks riskide kontsentreerumise piirmäärade raames.
- (22) COVID-19 pandeemiast tingitud erakorralistel asjaoludel oodatakse sidusrühmadelt panust majanduse taastamiseks tehtavatesse jõupingutustesse. EBA, Euroopa Keskpank ja muud pädevad asutused on andnud finantsinstitutsioonidele soovitusi dividendimaksete ja aktsiate tagasiostude peatamise kohta COVID-19 pandeemia ajal. Selleks et tagada soovitusete järjepidev kohaldamine, peaksid pädevad asutused kasutama täiel määral oma järelevalvevolitusi, sealhulgas õigust kehtestada finantsinstitutsioonidele siduvaid väljamaksete piiranguid või muutuvtasu piiranguid, kui see on asjakohane, kooskõlas direktiiviga 2013/36/EL. COVID-19 pandeemiast saadud kogemustele tuginedes peaks komisjon hindama, kas pädevatele asutustele tuleks anda täiendavaid siduvaid volitusi väljamaksete piirangute kehtestamiseks erakorralistel asjaoludel.
- (23) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt maksimeerida finantsinstitutsioonide laenuandmis- ja kahjumikatmisvõimet seoses COVID-19 pandeemiaga, säilitades samas nende vastupanuvõime, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda eesmärki ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikult kaugemale.
- (24) Selleks et COVID-19 pandeemia mõju leevendamiseks vastu võetud erakorralised toetusmeetmed oleksid igati tulemuslikud, säilitamaks pangandussektori vastupanuvõime ja motiveerimaks finantsinstitutsioone laenuandmist jätkama, on vaja, et kõnealuste meetmete leevendav mõju kajastuks kohe regulatiivsete kapitalinõuete määramise viisis. Võttes arvesse usaldatavusnõuete õigusraamistiku sellekohase muutmise pakilisust, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (25) Kuna kavandatud meetmeid õigustavad COVID-19 pandeemia põhjustatud erandlikud asjaolud nõuavad kiiret tegutsemist, leiti, et asjakohane on teha erand Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokoll nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 osutatud kaheksa nädala pikkusest tähtajast.
- (26) Seepärast tuleks määrusi (EL) nr 575/2013 ja (EL) 2019/876 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 575/2013 muutmine

Määrust (EL) nr 575/2013 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 47c lõike 4 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„4. Erandina käesoleva artikli lõikest 3 kohaldatakse viivisnõude osa puhul, mille on garanteerinud või kindlustanud ametlik ekspordikrediidi agentuur või millele on andnud garantii või edasigarantii artikli 201 lõike 1 punktides a–e osutatud aktsepteeritav krediidiriski kaitse andja, kelle vastu tagamata nõuete puhul määratakse riskikaaluks 0 % vastavalt III osa II jaotise 2. peatükile, järgmisi tegureid:“.

- 2) Artikli 114 lõige 6 jäetakse välja.

- 3) Artikli 150 lõike 1 esimese lõigu punkti d alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevatele nõuetele määratakse vastavalt artikli 114 lõikele 2 või 4 riskikaal 0 %;“.

4) Artiklit 429a, mida on muudetud määrusega (EL) 2019/876, muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkti n sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„n) järgmised riskipositsioonid finantsinstitutsiooni keskpangas, tingimusel et kohaldatakse lõigetes 5 ja 6 sätestatud tingimusi:“;

b) lõiget 5 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Finantsinstitutsioonid võivad jätta välja lõike 1 punktis n loetletud riskipositsioonid, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:“;

ii) lisatakse järgmine punkt:

„c) finantsinstitutsiooni pädev asutus on pärast asjaomase keskpangaga konsulteerimist kindlaks määranud kuupäeva, mil erandlikud asjaolud loetakse olevat alanud, ja teatanud selle kuupäeva avalikult; kõnealuseks kuupäevaks määratakse kvartali lõpp.“;

c) lõikes 7 asendatakse „EMLR“ ja „CB“ määratlused järgmisega:

„EM_{LR} = finantsinstitutsiooni koguriskipositsiooni näitaja arvatuna kooskõlas artikli 429 lõikega 4, sealhulgas riskipositsioonid, mis on käesoleva artikli lõike 1 punkti n kohaselt välja jäetud, käesoleva artikli lõike 5 punktis c osutatud kuupäeva seisuga, ning

CB = finantsinstitutsiooni selliste nõuete päeva keskmine koguväärtus, mis on seotud tema keskpangaga ja mis on arvatud keskpanga kohustuslike reservide hoidmisperioodi jooksul, mis vahetult eelneb lõike 5 punktis c osutatud kuupäevale ja mida võib lõike 1 punkti n kohaselt välja jätta.“

5) Artikkel 467 jäetakse välja;

6) Artikkel 468 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 468

Õiglasel väärtusel muus koondkasumis mõõdetud realiseerimata kasumi ja kahjumi ajutine käsitlemine COVID-19 pandeemia taustal

1. Erandina artiklist 35 võivad finantsinstitutsioonid ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2022 (edaspidi „ajutise käsitlemise periood“) jätta oma esimese taseme põhiomadavahendite kirjete arvutusest välja summa A, mis arvutatakse vastavalt järgmisele valemile:

$$A = a \cdot f$$

kus:

a = realiseerimata kasumi ja kahjumi summa, mis on kogunenud alates 31. detsembrist 2019, mis on kajastatud bilansi kirjel „õiglasel väärtusel muus koondkasumis mõõdetud võlainstrumentide õiglase väärtuse muutus“ ja mis vastab käesoleva määruse artikli 115 lõikes 2 osutatud keskvalitsuste, piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste ja käesoleva määruse artikli 116 lõikes 4 osutatud avaliku sektori asutuste vastu olevatele nõuetele, välja arvatud finantsvarad, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud komisjoni määruse (EÜ) nr 1126/2008 lisa („IFRS 9 käsitlev lisa“) liites A, ning

f = tegur, mida kohaldatakse igal aruandeaastal ajutise käsitlemise perioodi jooksul vastavalt lõikele 2.

2. Finantsinstitutsioonid kasutavad lõikes 1 osutatud summa A arvutamiseks järgmisi tegureid:

a) 1 ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2020;

b) 0,7 ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2021;

c) 0,4 ajavahemikul 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2022.

3. Kui finantsinstitutsioon otsustab kohaldada lõikes 1 sätestatud ajutist käsitlust, teavitab ta pädevat asutust oma otsusest vähemalt 45 päeva enne sellist käsitlust kajastava teabe osas aruannete esitamise kuupäeva. Kui finantsinstitutsioon on saanud selleks pädeva asutuse eelneva loa, võib ta ajutise käsitluse perioodi jooksul oma algse otsuse ühe korra tagasi võtta. Finantsinstitutsioonid avalikustavad, kas nad kohaldavad nimetatud ajutist käsitlust.

4. Kui finantsinstitutsioon jätab oma esimese taseme põhiomavahendite kirjetest välja käesoleva artikli lõike 1 kohaselt realiseerimata kahjumi summa, arvutab ta uuesti kõik käesolevas määruses ja direktiivis 2013/36/EL sätestatud nõuded, mille arvutamisel kasutatakse mis tahes järgmist kirjet:

- a) edasilükkunud tulumaksu vara summa, mis arvatakse kooskõlas artikli 36 lõike 1 punktiga c maha esimese taseme põhiomavahendite kirjetest või mille suhtes on kohaldatud riskikaalu kooskõlas artikli 48 lõikega 4;
- b) spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste summa.

Asjaomase nõude ümberarvutamisel ei võta finantsinstitutsioon arvesse mõju, mida kõnealustele kirjetele avaldavad eeldatava krediidikahjumi eraldised, mis on seotud käesoleva määruse artikli 115 lõikes 2 osutatud keskvalitsuste, piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste ja käesoleva määruse artikli 116 lõikes 4 osutatud avaliku sektori asutuste vastu olevate nõuetega, välja arvatud need finantsvarad, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A.

5. Lisaks VIII osas nõutud teabe avalikustamisele avalikustavad finantsinstitutsioonid, kes on otsustanud kohaldada käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud ajutist käsitlust, käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud ajavahemikel omavahendite, esimese taseme põhiomavahendite ja esimese taseme omavahendite summad, koguomavahendite suhtarvu, esimese taseme põhiomavahendite suhtarvu, esimese taseme omavahendite suhtarvu ja finantsvõimenduse määra, mis neil oleks juhul, kui nad nimetatud ajutist käsitlust ei kohaldaks.“

7) Artiklit 473a muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) esimeses lõigus asendatakse sissejuhatav lause järgmisega:

„1. Erandina artiklist 50 ning kuni käesoleva artikli lõigetes 6 ja 6a sätestatud üleminekuperioodide lõpuni võivad alljärgnevad finantsinstitutsioonid arvata oma esimese taseme põhiomavahendite hulka summa, mis arvutatakse käesoleva lõike kohaselt:“;

ii) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Esimeses lõigus osutatud summa arvutatakse järgmiste summana:

a) riskipositsioonide puhul, mille suhtes kohaldatakse riskikaalusid vastavalt III osa II jaotise 2. peatükile, järgmise valemi kohaselt arvutatud summa (AB_{SA}):

$$AB_{SA} = (A_{2,SA} - t_1) \cdot f_1 + (A_{4,SA} - t_2) \cdot f_2 + (A_{SA}^{vana} - t_3) \cdot f_1$$

kus:

$A_{2,SA}$ = summa, mis on arvutatud kooskõlas lõikega 2;

$A_{4,SA}$ = summa, mis on arvutatud kooskõlas lõikega 4 ja mis põhineb lõike 3 kohaselt arvutatud summal;

$$A_{SA}^{vana} = \max\{P_{1.1.2020}^{SA} - P_{1.1.2018}^{SA}; 0\};$$

$P_{1.1.2020}^{SA}$ =

IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.5 kohaselt arvutatud 12 kuu eeldatava krediidikahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt kindlaks määratud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastava allahindluse summa (välja arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastav kahju allahindlus finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A) 1. jaanuari 2020 seisuga;

- $P_{1.1.2018}^{SA}$ = IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.5 kohaselt kindlaks määratud 12 kuu eeldatava krediidikahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt kindlaks määratud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastava kahju allahindluse summa (välja arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastav allahindlus finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A) 1. jaanuari 2018 seisuga või IFRS 9 esmase kohaldamise kuupäeva seisuga, olenevalt sellest, kumb on hilisem;
- f_1 = lõikes 6 sätestatud kohaldatav tegur;
- f_2 = lõikes 6a sätestatud kohaldatav tegur;
- t_1 = esimese taseme põhiomavahendite summa suurenemine, mis tuleneb summa $A_{2,SA}$ maksudest mahaarvamisest;
- t_2 = esimese taseme põhiomavahendite summa suurenemine, mis tuleneb summa $A_{4,SA}$ maksudest mahaarvamisest;
- t_3 = esimese taseme põhiomavahendite summa suurenemine, mis tuleneb summa A_{SA}^{vana} maksudest mahaarvamisest;
- b) riskipositsioonide puhul, mille suhtes kohaldatakse riskikaalusid vastavalt III osa II jaotise 3. peatükile, järgmise valemi kohaselt arvatud summa (AB_{IRB}):

$$AB_{IRB} = (A_{2,IRB} - t_1) \cdot f_1 + (A_{4,IRB} - t_2) \cdot f_2 + (A_{IRB}^{vana} - t_3) \cdot f_1$$

kus:

- $A_{2,IRB}$ = summa, mis on arvatud kooskõlas lõikega 2, mida on kohandatud kooskõlas lõike 5 punktiga a;
- $A_{4,IRB}$ = summa, mis on arvatud kooskõlas lõikega 4 ja mis põhineb lõike 3 kohaselt arvatud summal, mida on kohandatud kooskõlas lõike 5 punktidega b ja c;

$$A_{IRB}^{vana} = \max\{P_{1.1.2020}^{IRB} - P_{1.1.2018}^{IRB}; 0\};$$

- $P_{1.1.2020}^{IRB}$ = IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.5 kohaselt arvatud 12 kuu eeldatava krediidikahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastava kahju allahindluse summa (välja arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastav allahindlus finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A) 1. jaanuari 2020 seisuga, mida on vähendatud käesoleva määruse artikli 158 lõigete 5, 6 ja 10 kohaselt samade riskipositsioonidega seoses arvatud oodatava kahju summade võrra $P_{1.1.2020}^{IRB}$. Kui arvutuse tulemuseks saadakse negatiivne arv, määrab finantsinstitutsioon $P_{1.1.2020}^{IRB}$ väärtuseks nulli;

- $P_{1.1.2018}^{IRB}$ = IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.5 kohaselt arvatud 12 kuu eeldatava krediidikahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastava allahindluse summa (välja arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediidikahjumile vastav allahindlus finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A) 1. jaanuari 2018 seisuga või IFRS 9 esmase kohaldamise kuupäeva seisuga (olenevalt sellest, kumb on hilisem), mida on vähendatud käesoleva määruse artikli 158 lõigete 5, 6 ja 10 kohaselt samade riskipositsioonidega seoses arvatud oodatava kahju summade võrra $P_{1.1.2018}^{IRB}$. Kui arvutuse tulemuseks saadakse negatiivne arv, määrab finantsinstitutsioon $P_{1.1.2018}^{IRB}$ väärtuseks nulli;

- f_1 = lõikes 6 sätestatud kohaldatav tegur;
- f_2 = lõikes 6a sätestatud kohaldatav tegur;
- t_1 = esimese taseme põhiomavahendite summa suurenemine, mis tuleneb summa $A_{2,IRB}$ maksudest mahaarvamisest;

- $t_2 =$ esimese taseme põhiomavahendite summa suurenemine, mis tuleneb summa $A_{4,IRB}$ maksudest mahaarvamisest;
- $t_3 =$ esimese taseme põhiomavahendite summa suurenemine, mis tuleneb summa A_{IRB}^{vana} maksudest mahaarvamisest.“;

b) lõike 3 punktid a ja b asendatakse järgmistega:

- „a) IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.5 kohaselt arvatud 12 kuu eeldatava krediitkahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt arvatud finantsinstrumendi kehtivusaja jooksul eeldatavale krediitkahjumile vastava kahju allahindluse summa (välja arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediitkahjumile vastav allahindlus finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A) aruandekuupäeva seisuga ja, kui kohaldatakse käesoleva määruse artiklit 468, siis välja arvatud eeldatav krediitkahjum, mis on riskipositsioonide puhul mõõdetud õiglasel väärtuses muus koondkasumis kooskõlas IFRS 9 käsitleva lisa paragrahviga 4.1.2 A;
- b) IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.5 kohaselt kindlaks määratud 12 kuu eeldatava krediitkahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt arvatud finantsinstrumendi kehtivusaja jooksul eeldatavale krediitkahjumile vastava kahju allahindluse summa (välja arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediitkahjumile vastav allahindlus finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A) ja, kui kohaldatakse käesoleva määruse artiklit 468, siis välja arvatud eeldatav krediitkahjum, mis on riskipositsioonide puhul mõõdetud õiglasel väärtuses muus koondkasumis kooskõlas IFRS 9 käsitleva lisa paragrahviga 4.1.2 A, 1. jaanuari 2020 seisuga või IFRS 9 esmase kohaldamise kuupäeva seisuga, olenevalt sellest, kumb on hilisem.“;

c) lõike 5 punktid b ja c asendatakse järgmisega:

- „b) finantsinstitutsioonid asendavad käesoleva artikli lõike 3 punkti a kohaselt arvatud summa IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.5 kohaselt kindlaks määratud 12 kuu eeldatava krediitkahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt kindlaks määratud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediitkahjumile vastava allahindluse summaga (välja arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediitkahjumile vastav allahindlus finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A) ja kui kohaldatakse käesoleva määruse artiklit 468, siis välja arvatud eeldatav krediitkahjum, mis on riskipositsioonide puhul mõõdetud õiglasel väärtuses muus koondkasumis kooskõlas IFRS 9 käsitleva lisa paragrahviga 4.1.2 A, mida on aruandekuupäeva seisuga vähendatud käesoleva määruse artikli 158 lõigete 5, 6 ja 10 kohaselt samade riskipositsioonidega seoses arvatud oodatava kahju summade võrra. Kui arvutuse tulemuseks saadakse negatiivne arv, määrab finantsinstitutsioon käesoleva artikli lõike 3 punktis a osutatud summa väärtuseks nulli;
- c) finantsinstitutsioonid asendavad käesoleva artikli lõike 3 punkti b kohaselt arvatud summa IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.5 kohaselt kindlaks määratud 12 kuu eeldatava krediitkahjumi ja IFRS 9 käsitleva lisa paragrahvi 5.5.3 kohaselt kindlaks määratud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediitkahjumile vastava allahindluse summaga (välja arvatud kehtivusaja jooksul eeldatavale krediitkahjumile vastav allahindlus finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidi tõttu langenud, nagu on määratletud IFRS 9 käsitleva lisa liites A) ja, kui kohaldatakse käesoleva määruse artiklit 468, siis välja arvatud eeldatav krediitkahjum, mis on riskipositsioonide puhul mõõdetud õiglasel väärtuses muus koondkasumis kooskõlas IFRS 9 käsitleva lisa paragrahviga 4.1.2 A, 1. jaanuari 2020 seisuga või IFRS 9 esmase kohaldamise kuupäeva seisuga (olenevalt sellest, kumb on hilisem), mida on vähendatud käesoleva määruse artikli 158 lõigete 5, 6 ja 10 kohaselt samade riskipositsioonidega seoses arvatud oodatava kahju summade võrra 1. jaanuari 2020 seisuga või IFRS 9 esmase kohaldamise kuupäeva seisuga, olenevalt sellest, kumb on hilisem. Kui arvutuse tulemuseks saadakse negatiivne arv, määrab finantsinstitutsioon käesoleva artikli lõike 3 punktis b osutatud summa väärtuseks nulli.“;

d) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Finantsinstitutsioonid kasutavad vastavalt lõike 1 teise lõigu punktides a ja b osutatud AB_{SA} ja AB_{IRB} summade arvutamiseks järgmisi tegureid f_1 :

- a) 0,7 ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2020;
- b) 0,5 ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2021;

- c) 0,25 ajavahemikul 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2022;
- d) 0 ajavahemikul 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2024.

Finantsinstitutsioonid, kelle majandusaasta algab pärast 1. jaanuari 2020, kuid enne 1. jaanuari 2021, kohandavad esimese lõigu punktides a–d osutatud kuupäevi nii, et need vastaksid nende majandusaastale, ning teatavad kohandatud kuupäevad oma pädevale asutusele ja avalikustavad need.

Finantsinstitutsioonid, kes hakkavad lõikes 1 osutatud raamatupidamisstandardeid kohaldama 1. jaanuaril 2021 või hiljem, kohaldavad asjakohaseid tegureid vastavalt esimese lõigu punktidele b–d, alustades tegurist, mis vastab nimetatud raamatupidamisstandardite esmakordse kohaldamise aastale.“;

- e) lisatakse järgmine lõige:

„6a. Finantsinstitutsioonid kasutavad vastavalt lõike 1 teise lõigu punktides a ja b osutatud AB_{SA} ja AB_{IRB} summade arvutamiseks järgmisi tegureid f_2 :

- a) 1 ajavahemikul 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2020;
- b) 1 ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2021;
- c) 0,75 ajavahemikul 1. jaanuarist 2022 kuni 31. detsembrini 2022;
- d) 0,5 ajavahemikul 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023;
- e) 0,25 ajavahemikul 1. jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2024.

Finantsinstitutsioonid, kelle majandusaasta algab pärast 1. jaanuari 2020, kuid enne 1. jaanuari 2021, kohandavad esimese lõigu punktides a–e osutatud kuupäevi nii, et need vastaksid nende majandusaastale, ning teatavad kohandatud kuupäevad oma pädevale asutusele ja avalikustavad need.

Finantsinstitutsioonid, kes hakkavad lõikes 1 osutatud raamatupidamisstandardeid kohaldama 1. jaanuaril 2021 või hiljem, kohaldavad asjakohaseid tegureid vastavalt esimese lõigu punktidele b–e, alustades tegurist, mis vastab nimetatud raamatupidamisstandardite esmakordse kohaldamise aastale.“;

- f) lisatakse järgmine lõige:

„7a. Erandina käesoleva artikli lõike 7 punktist b võivad finantsinstitutsioonid käesolevas määruses ja direktiivis 2013/36/EL sätestatud nõuete ümberarvutamisel määrata käesoleva artikli lõike 1 teise lõigu punktis a osutatud AB_{SA} summale riskikaalu 100 %. Käesoleva määruse artikli 429 lõikes 4 osutatud koguriskipositsiooni näitaja arvutamiseks lisavad finantsinstitutsioonid käesoleva artikli lõike 1 teise lõigu punktides a ja b osutatud AB_{SA} ja AB_{IRB} summad koguriskipositsiooni näitajale.

Finantsinstitutsioonid võivad valida ainult ühe korra, kas kasutada lõike 7 punktis b sätestatud arvutuskäiku või käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud arvutuskäiku. Finantsinstitutsioonid avalikustavad oma otsuse.“;

- g) lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Lisaks VIII osas nõutud teabe avalikustamisele teatavad finantsinstitutsioonid, kes on otsustanud kohaldada käesolevas artiklis sätestatud üleminekukorda, pädevatele asutustele ning avalikustavad käesoleva artikli lõigetes 6 ja 6a sätestatud ajavahemikul omavahendite, esimese taseme põhiomavahendite ja esimese taseme omavahendite summad, esimese taseme põhiomavahendite suhtarvu, esimese taseme omavahendite suhtarvu, koguomavahendite suhtarvu ja finantsvõimenduse määra, mis neil oleks juhul, kui nad käesolevat artiklit ei kohaldaks.“;

- h) lõiget 9 muudetakse järgmiselt:

- i) esimene ja teine lõik asendatakse järgmisega:

„9. Finantsinstitutsioon otsustab, kas ta kohaldab üleminekuperioodi jooksul käesolevas artiklis sätestatud korda, ja teavitab oma otsusest pädevat asutust hiljemalt 1. veebruariks 2018. Kui finantsinstitutsioon on saanud selleks pädeva asutuse eelneva loa, võib ta üleminekuperioodi jooksul oma algse otsuse tagasi võtta. Finantsinstitutsioon avalikustab iga käesoleva lõigu kohaselt tehtud otsuse.

Finantsinstitutsioon, kes on otsustanud kohaldada käesolevas artiklis sätestatud üleminekukorda, võib otsustada mitte kohaldada lõiget 4, millisel juhul teavitab ta oma otsusest pädevat asutust hiljemalt 1. veebruariks 2018. Sellisel juhul määrab finantsinstitutsioon lõikes 1 osutatud $A_{4,SA}$, $A_{4,IRB}$, A_{SA}^{Avana} , A_{IRB}^{Avana} , t_2 ja t_3 väärtuseks nulli. Kui finantsinstitutsioon on saanud selleks pädeva asutuse eelneva loa, võib ta üleminekuperioodi jooksul oma algse otsuse tagasi võtta. Finantsinstitutsioon avalikustab iga käesoleva lõigu kohaselt tehtud otsuse.“;

ii) lisatakse järgmised lõigud:

„Finantsinstitutsioon, kes on otsustanud kohaldada käesolevas artiklis sätestatud üleminekukorda, võib otsustada mitte kohaldada lõiget 2, millisel juhul teavitab ta oma otsusest pädevat asutust viivitamata. Sellisel juhul määrab finantsinstitutsioon lõikes 1 osutatud $A_{2,SA}$, $A_{2,IRB}$ ja t_1 väärtuseks nulli. Finantsinstitutsioon võib üleminekuperioodil oma otsuse tagasi võtta, kui ta on saanud selleks pädevalt asutuselt eelneva loa.

Pädevad asutused teavitavad EBAt vähemalt kord aastas sellest, kuidas kohaldavad käesolevat artiklit nende järelevalve all olevad finantsinstitutsioonid.“

8) Artikli 495 lõige 2 jäetakse välja.

9) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 500a

Teise liikmesriigi vääringus emiteeritud valitsemissektori võla ajutine käsitlemine

1. Erandina artikli 114 lõikest 2 kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2024 liikmesriikide keskvalitsuste ja keskpankade vastu olevate nõuete puhul, mis on nomineeritud ja rahastatud teise liikmesriigi omavääringus, järgmist:

- a) kuni 31. detsembrini 2022 peab nõuete väärtusele kohaldatav riskikaal olema 0 % riskikaalust, mis on neile nõuetele määratud vastavalt artikli 114 lõikele 2;
- b) 2023. aastal peab nõuete väärtusele kohaldatav riskikaal olema 20 % riskikaalust, mis on neile nõuetele määratud vastavalt artikli 114 lõikele 2;
- c) 2024. aastal peab nõuete väärtusele kohaldatav riskikaal olema 50 % riskikaalust, mis on neile nõuetele määratud vastavalt artikli 114 lõikele 2.

2. Erandina artikli 395 lõikest 1 ja artikli 493 lõikest 4 võivad pädevad asutused lubada finantsinstitutsioonidel võtta käesoleva artikli lõikes 1 osutatud riskipositsioone järgmiste piirmäärade ulatuses:

- a) 100 % finantsinstitutsiooni esimese taseme omavahenditest kuni 31. detsembrini 2023;
- b) 75 % finantsinstitutsiooni esimese taseme omavahenditest ajavahemikus 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2024;
- c) 50 % finantsinstitutsiooni esimese taseme omavahenditest ajavahemikus 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2025.

Käesoleva lõike esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud piirmäärasid kohaldatakse riskipositsiooni väärtustele pärast krediidiriski maandamise mõju arvessevõtmist kooskõlas artiklitega 399–403.

3. Erandina artikli 150 lõike 1 punkti d alapunktist ii võivad finantsinstitutsioonid pärast eelneva loa saamist pädevatelt asutustelt ning vastavalt artiklis 150 sätestatud tingimustele kohaldada standardmeetodit ka sellistele nõuetele keskvalitsuste ja keskpankade vastu, millele on käesoleva artikli lõike 1 kohaselt määratud riskikaal 0 %.

Artikkel 500b

Keskpankade vastu olevate teatavate nõuete ajutine väljajätmine koguriskipositsiooni näitajast COVID-19 pandeemia taustal

1. Erandina artikli 429 lõikest 4 võib finantsinstitutsioon kuni 27. juunini 2021 jätta oma koguriskipositsiooni näitajast välja järgmised nõuded finantsinstitutsiooni keskpanga vastu vastavalt käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 sätestatud tingimustele:

- a) mündid ja pangatähed keskpanga jurisdiktsiooni ametlikus valuutas;
- b) varad, mis kujutavad endast nõudeid keskpanga vastu, sealhulgas keskpangas hoitavad reservid.

Summa, mille finantsinstitutsioon on välja jätnud, ei tohi ületada esimese lõigu punktides a ja b loetletud nõuete päeva keskmist summat finantsinstitutsiooni keskpanga viimase kohustuslike reservide hoidmisperioodi jooksul.

2. Finantsinstitutsioon võib lõikes 1 loetletud nõuded välja jätta, kui finantsinstitutsiooni pädev asutus on pärast asjaomase keskpangaga konsulteerimist teinud kindlaks ja avalikult deklareerinud, et eksisteerivad erakorralised asjaolud, mis õigustavad väljajätmist rahapoliitika rakendamise hõlbustamiseks.

Lõike 1 alusel välja jäetavad nõuded peavad vastama mõlemale järgmisele tingimusele:

- a) need on nomineeritud samas valuutas kui finantsinstitutsiooni poolt kaasatud hoiused;
- b) nende keskmine lõpptähtaeg ei ületa märkimisväärselt finantsinstitutsiooni poolt kaasatavate hoiuste keskmist lõpptähtaega.

Finantsinstitutsioon, kes jätab oma koguriskipositsiooni näitajast lõike 1 kohaselt välja nõuded oma keskpanga vastu, avalikustab ka finantsvõimenduse määra, mis tal oleks juhul, kui ta ei jäta neid nõudeid välja.

Artikkel 500c

Ületamise väljajätmine järeleesti liidetavate arvutamisest COVID-19 pandeemia taustal

Erandina artikli 366 lõikest 3 võivad pädevad asutused erakorralistel asjaoludel ja üksikjuhtudel lubada finantsinstitutsioonidel jätta artikli 366 lõikes 3 sätestatud liidetavate arvutamisest välja ületamisi, mida tõendab finantsinstitutsiooni poolt hüpoteetiliste või tegelike muutuste järelestimine, tingimusel et need ületamised ei tulene sisemudeli puudustest ning need toimusid ajavahemikus 1. jaanuarist 2020 kuni 31. detsembrini 2021.

Artikkel 500d

Tavapärastel tingimustel toimuvate arveldusootel ostu- ja müügitheingute riskipositsiooni väärtuse ajutine arvutamine COVID-19 pandeemia taustal

1. Erandina artikli 429 lõikest 4 võivad finantsinstitutsioonid kuni 27. juunini 2021 arvutada tavapärastel tingimustel toimuvate arveldusootel ostu- ja müügitheingute riskipositsiooni väärtuse vastavalt käesoleva artikli lõigetele 2, 3 ja 4.

2. Finantsinstitutsioonid käsitlevad arvelduspäevani bilanssi jäävaid tavapärastel tingimustel toimuvate müügitheingutega seotud raha ja selliste ostutehingutega seotud väärtapabereid varana kooskõlas artikli 429 lõike 4 punktiga a.

3. Finantsinstitutsioonid, kes kohaldatava raamatupidamistava kohaselt kasutavad tavapärastel tingimustel toimuvate arveldusootel ostu- ja müügitheingute puhul tehingupäevapõhist arvestust, tühistavad selliste müügitheingutega seotud rahaliste nõuete ja selliste ostutehingutega seotud rahaliste võlgnevuste tasaarvestamise, mis on sellise raamatupidamistava kohaselt lubatud. Kui finantsinstitutsioonid on raamatupidamisliku tasaarvestuse tühistanud, võivad nad tasaarvestada need rahalised nõuded ja võlgnevused, mille kummagi puhul arveldatakse tavapärastel tingimustel toimuvad seotud ostu- ja müügitheingud meetodil „väärtapaberiülekanne makse vastu“.

4. Finantsinstitutsioonid, kes kohaldatava raamatupidamisstandardi kohaselt kasutavad tavapärastel tingimustel toimuvate arveldusootel ostu- ja müügitheingute korral arvelduspäevapõhist arvestust, kajastavad koguriskipositsiooni näitajas selliste ostutehingutega seotud kulukohustuste täieliku nimiväärtuse.

Finantsinstitutsioonid võivad tavapärastel tingimustel toimuvate ostutehingutega seotud kulukohustuste täieliku nimiväärtuse tasaarvestada tavapärastel tingimustel toimuvate arveldusootel müügitheingutega seotud rahaliste nõuete täieliku nimiväärtusega ainult siis, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

- a) nii tavapärastel tingimustel toimuvad ostu- kui ka müügitheingud arveldatakse meetodil „väärtapaberiülekanne makse vastu“;
- b) rahaliste võlgnevuste ja rahaliste nõuetega seotud ostetud ja müüdüd finantsvarad kajastatakse õiglases väärtuses läbi kasumiaruande ja arvatakse finantsinstitutsiooni kauplemisportfelli.

5. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab „tavapärasel tingimustel toimuv ostu- või müügitehing“ väärtpaberi ostu või müüki vastavalt lepingule, mille tingimuste kohaselt antakse väärtpaber üle ajavahemiku jooksul, mis on tavaliselt kas kehtestatud õigusaktiga või konkreetsel turul tavaks kujunenud.“

10) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 518b

Ületamisi ja väljamaksete piiramiseks antavaid järelevalvevolitusi käsitlev aruanne

Komisjon esitab 31. detsembriks 2021 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selle kohta, kas erakorralised asjaolud, mis põhjustavad tõsiseid majandushäireid finantsturgude korra kohases toimimises ja terviklikkuses, õigustavad seda, et:

- a) sellistel perioodidel võivad pädevad asutused anda loa jätta finantsinstitutsiooni tururiski sisemudelist välja ületamised, mis ei tulene nende mudelite puudustest;
- b) sellistel perioodidel antakse pädevatele asutustele täiendavad volitused kehtestada finantsinstitutsioonide tehtavatele väljamaksetele siduvaid piiranguid.

Komisjon kaalub asjakohasel juhul täiendavate meetmete võtmist.“

Artikkel 2

Määruse (EL) 2019/876 muutmine

Määruse (EL) 2019/876 artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

1) lisatakse järgmine lõige:

„3a. Käesoleva määruse artikli 1 järgmisi punkte kohaldatakse alates 27. juunist 2020:

- a) punkt 59 seoses määruse (EL) nr 575/2013 artikli 123 sätetega, mis käsitlevad krediidasutuste poolt pensionäridele või töötajatele antavaid teatavaid laene;
- b) punkt 133 seoses määruse (EL) nr 575/2013 artikli 501 sätetega, mis käsitlevad riskiga kaalutud vara korrigeerimist VKEde vastu olevate nõuete puhul, mis ei ole makseviivituses;
- c) punkt 134 seoses määruse (EL) nr 575/2013 artikli 501a sätetega, mis käsitlevad eluliselt vajalike avalike teenuste osutamise või toetamise füüsilisi struktuure või rajatisi, süsteeme ja võrke käitavate või rahastavate üksustega seotud riskipositsioonide krediidiriski omavahendite nõuete korrigeerimist.“;

2) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Käesoleva määruse artikli 1 punkti 46 alapunkti b, mis sisaldab määruse (EL) nr 575/2013 artikli 92 lõikes 1a sätestatud globaalsetele süsteemselt olulistele ettevõtjatele kehtestatavate uute omavahendite nõuet, kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2023.“;

3) lõige 7 asendatakse järgmisega:

„7. Käesoleva määruse artikli 1 punkti 18, seoses määruse (EL) nr 575/2013 artikli 36 lõike 1 punktiga b, mis sisaldab usaldatavusnõuete kohaselt hinnatud tarkvaraga seotud vara mahaarvamisi käsitleva erandi sätteid, kohaldatakse alates määruse (EL) nr 575/2013 artikli 36 lõikes 4 osutatud regulatiivsete tehniliste standardite jõustumise kuupäevast.“

Artikkel 3

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 27. juunist 2020.

Ilma et see piiraks käesoleva artikli teise lõigu kohaldamist, kohaldatakse artikli 1 punkti 4 alates 28. juunist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. juuni 2020

Euroopa Parlamendi nimel
president
D. M. SASSOLI

Nõukogu nimel
eesistuja
N. BRNJAC
